

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS		
Podstawy epidemiologii			12.0.0153		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot					
Katedra Genetyki					
Studia					
wydział		kierunek		poziom	
Wydział Biologii		Biologia medyczna		pierwszego stopnia	
				forma	
				stacjonarne	
				moduł	
				diagnostyka molekularno-biochemiczna	
		specjalnościowy			
		specjalizacja		wszystkie	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)					
prof. UG, dr hab. Jerzy Sell					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin				Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć				3	
Wykład, Ćw. audytoryjne				uczestnictwo w wykładach - 15 godz.	
Sposób realizacji zajęć				uczestnictwo w ćwiczeniach – 15 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej				konsultacje – 3 godz.	
Liczba godzin				samodzielne przygotowywanie się do kolokwium - 30	
Ćw. audytoryjne: 15 godz., Wykład: 15 godz.				samodzielne przygotowywanie pracy zaliczeniowej- 12 godz.	
				Razem: 75 godz.	
Cykl dydaktyczny					
2015/2016 letni					
Status przedmiotu			Język wykładowy		
obowiązkowy			polski		
Metody dydaktyczne			Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
- wykład informacyjny - wykład konwersatoryjny - wykład z prezentacją multimedialną - ćwiczenia audytoryjne			Sposób zaliczenia		
			Zaliczenie na ocenę		
			Formy zaliczenia		
			ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru (z kolokwium i pracy zaliczeniowej)		
			Podstawowe kryteria oceny		
			Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach (dopuszczalna jedna nieuzasadniona nieobecność).		
			Kolokwia pisemne i ustne oceniają poszczególne partie materiału		
			Praca zaliczeniowa pisemna		
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia					
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
A. Wymagania formalne					
brak					
B. Wymagania wstępne					
brak					
Cele kształcenia					
- Znajomość podstaw epidemiologii, rodzaju badań, wyprowadzania wniosków z obserwacji epidemiologicznych					
- Epidemiologia chorób infekcyjnych i cywilizacyjnych – Świat a Polska					

- Wskaźniki demograficzne a ich znaczenie w medycynie i profilaktyce

Treści programowe**A. Wykłady**

1. Czynniki środowiskowe a epidemiologia chorób zakaźnych i niezakaźnych.
2. Definicje, cele, zadania epidemiologii. Podział nauk epidemiologicznych.
3. Zjawiska demograficzne. Mierniki zdrowia.
4. Elementy statystyki epidemiologicznej. Zasady analizy epidemiologicznej i planowanie badań epidemiologicznych.
5. Epidemiologia środowiskowa. Typy badań epidemiologicznych. Wnioskowanie przyczynowe. Mierniki ryzyka i metody oceny ryzyka. Standaryzacja.

6. Epidemiologia chorób zakaźnych. Epidemiologia zakażeń szpitalnych. Postępowanie w ognisku epidemii.
7. Epidemiologia chorób niezakaźnych na świecie i w Polsce. Choroby cywilizacyjne. Kierunki profilaktyki.

B. Ćwiczenia

1. Wprowadzenie do zajęć z epidemiologii. Definicja, podział i zastosowania epidemiologii. Rozwój epidemiologii i nowoczesna koncepcja dziedziny.
2. Rola epidemiologii w a) opisie stanu zdrowia populacji b) śledzeniu historii naturalnej chorób c) identyfikacji czynników przyczynowych zaburzeń stanu zdrowia d) ocenie interwencji klinicznych i populacyjnych.
3. Metodologia badań epidemiologicznych.
4. Epidemiologia ogólna i szczegółowa.
5. Epidemiologia a medycyna kliniczna.
6. Zastosowanie epidemiologii w planowaniu i ocenie skuteczności populacyjnych programów profilaktycznych.
7. Epidemiologia chorób zakaźnych.
8. Epidemiologia chorób niezakaźnych, społecznie ważne choroby niezakaźne.
9. Problemy zdrowotne starszego wieku oraz problemy niepełnosprawności.
10. Populacyjne badania przesiewowe.
11. Epidemiologia stanów i chorób związanych z żywnością i żywieniem.
12. Epidemiologia stanów i chorób związanych z zanieczyszczeniem środowiska komunalnego i zawodowego.
13. Epidemiologia kliniczna.
14. Epidemiologia społeczna.
15. Nowe zastosowania epidemiologii (epidemiologia genetyczna i molekularna).

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**

1. Beaglehole R., Bonita R., Kjellstrom T.: Podstawy epidemiologii. Wydawnictwo IMP, Łódź 2002.
2. Jedrychowski W.: Podstawy epidemiologii. Metody badań oraz materiały ćwiczeniowe. Wydanie VI poprawione, Wydawnictwo UJ, Kraków 2002.
3. Brzeziński Z., Szamotulska K.: Epidemiologia kliniczna. PZWL, Warszawa 1997.
4. Zieliński A.: Dobór próby w badaniach epidemiologicznych. Przegl Epidemiol 2002; 56: 489-98.
5. Bzdęga J., Magdzik W., Naruszewicz-Lesiuk D., Zieliński A. (red.): Leksykon epidemiologiczny, α-Medica Press, Bielsko-Biała 2008
6. Bzdęga J., Gebeska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym, PZWL, Warszawa 2010

B. Literatura uzupełniająca

1. Karski J. B.: Promocja zdrowia, Sanmedia, Warszawa 1994.
2. Kryteria zdrowotne środowiska. T. I55.: Biomarkery i ocena ryzyka. Pojęcia i zasady, Inst. Med. Pracy, Łódź 1995.
3. Bączyk S., Szcześniak Ł.: Racjonalne żywienie człowieka, PWN, Warszawa-Poznań 1990.
4. Seńczuk W.: Toksykologia – wyd., PZWL, Warszawa 1994
5. Choroby cywilizacyjne – wybrane problemy. Cz. 1 i 2, Ossolineum, Wrocław 1991.
6. Gurniński M. (red.): Ekologiczne zagrożenie człowieka, Ossolineum, Wrocław 1989.
7. Organizacja pracy i higieny w zakładach leczniczych, PZWL, Warszawa 1982.
8. Jethon Z., Grzybowski A. (red.): Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa, PZWL, Warszawa 2001
9. Iwona Romanowska-Słomka, Adam Słomka. Ryzyko zawodowe. Procedury metody zagrożenia. Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy. Wrocław, 2007.
10. Iwona Romanowska-Słomka, Adam Słomka. Zagrożenia biologiczne w służbie zdrowia. Wykazy charakterystyka. Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy. Wrocław, 2006.
11. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974. Kodeks pracy. Dz. U. 1974 nr 24 poz. 141 z późniejszymi zmianami (tekst ujednolicony). Dział dziesiąty – Bezpieczeństwo i higiena pracy.

**Efekty kształcenia
(obszarowe i kierunkowe)**

Efekty kształcenia z obszaru nauk przyrodniczych:
P1A_W04, P1A_W05, P1A_U09, P1A_U11, P1A_K01,

Wiedza

Student:

- zna metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji,

<p>P1A_K04, P1A_K07</p> <p>Efekty z obszaru nauk medycznych: M1_W10, M1_W03, M1_W06, M1_U04, M1_U05, M1_U12, M1_K01, M1_K02, M1_K08</p> <p>Efekty dla kierunku Biologia medyczna UG: BM_W07, BM_W11, BM_W12, BM_U07, BM_U08, BM_U13, BM_K01, BM_K08, BM_K09</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka, wady i zalety różnego typu badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności zależności przyczynowo-skutkowej; - zna epidemiologię chorób zakaźnych i przewlekłych, sposoby zapobiegania ich występowaniu na różnych etapach naturalnej historii choroby oraz rolę nadzoru epidemiologicznego; <p>Umiejętności</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczy się samodzielnie, w sposób ukierunkowany - w języku polskim lub angielskim pisemnie przygotowuje opracowania wybranych zagadnień z epidemiologii - potrafi identyfikować problemy odpowiadające potrzebom jednostki oraz grupy społecznej oraz podjąć podstawowe działania diagnostyczne, profilaktyczne i edukacyjne właściwe dla zawodu biologa medycznego - potrafi opisać strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie ocenić problemy zdrowotne populacji; - korzysta z źródeł demograficznych (dane US, Demoskop, CDC) - zbiera informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz planuje działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania; <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i aktualizowania wiedzy z zakresu biologii medycznej i dyscyplin pokrewnych - potrafi formułować opinie dotyczące pojedynczych osób i grup społecznych w kontekście związanym z wykonywaniem zawodu biologa medycznego - jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów
<p>Kontakt</p> <p>jerzy.sell@biol.ug.edu.pl</p>	